

Nye blodgivere - kriterier for at andre enn leger kan godkjenne. Blodbankene SSHF.

Side 1 av 4

Dokumentplassering:

II.MSK.FEL.LAB FEL.IMTRA FEL.2.6-1

Godkjent dato:

20.08.2024

Gyldig til:

20.08.2026

Dato endret:

20.08.2024

Revisjon:

5.00

Medisinsk serviceklinikk/Fellesdokumenter MSK/Laboratoriene fellesdokumenter/Immunologi og transfusjonsmedisin fellesdokumenter/Tapping av blodgivere
DISTRIBUSJONSLISTE: EK

ENDRINGER FRA FORRIGE VERSJON: Unntak for N06A B under pkt. 16. Unntak under pkt. 57.

HENSIKT

Gi kriterier for at andre enn leger kan godkjenne nye blodgivere.

OMFANG

Blodbankleger og annet personell som er sertifisert for endelig godkjenning av nye blodgivere.

AKKREDITERT?

Nei

UTFØRELSE

Annet sertifisert personell kan godkjenne, med mindre

A. Det er «avvikende svar» (se kolonne 3 nedenfor) på ett eller flere av følgende spørsmål i spørreskjemaet for blodgivere:

Merk:

1. I mange tilfeller vil givere som svarer «avvikende» allerede være avvist i mottak. Disse skal ikke til lege for godkjenning.
2. Noen ganger avklares det i intervjuet at «avvikende» svar var feil/misforståelse eller svar på et annet spørsmål. Disse skal ikke til lege for godkjenning.
3. Noen problemstillinger kan avklares med lege, og man kan bli enige om at det ikke er nødvendig at lege godkjenner. Dokumenter vurdering og kontakt med lege i spørreskjemaet.

Nr.	Spørsmål	Godkjennes av lege hvis besvart:
6	Har du noen gang hatt hjerte-, lever- eller lungesykdom, kreft eller annen alvorlig sykdom?	«Ja» Unntak: <ul style="list-style-type: none"> • Ukomplisert lungebetennelse • Astma som barn, frisk nå. • Anstrengelsesastma/ allergisk astma hos personer ≤ 45 år, symptomfrie på spraybehandling. Jf. pkt. 16.1.
7	Har du noen gang hatt alvorlig allergisk reaksjon som har resultert i legebesøk eller sykehusinnleggelse?	«Ja» Unntak: <ul style="list-style-type: none"> • Milde reaksjoner på mat, kun symptomer fra munn/svelg (ikke pustebevis, ikke behov for medikamenter utover antihistaminer ved reaksjon). • Reaksjoner på mat i form av eksem som barn, har vokst det av seg. • Laktoseintoleranse, frisk på diett. <p>Annen allergi (ofte nevnt under dette spørsmål)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Høysnue (symptomer hovedsakelig fra øyne/nese) pga. luftveisallergener, dersom symptomfri ved givning (ev. ved bruk av medikamenter som nevnt under16). • Astma som barn, dersom aldri livstruende anfall og ingen plager i voksen alder.
8	Har du vært frisk siden forrige blodgivning?	«Nei»
9.1	Hvis du har gitt blod tidligere; har du vært frisk siden forrige blodgivning?	Unntak:

Dokumentet skal verifiseres av medisinsk ansvarlig overlege.

DokumentID: D37226

Utarbeidet av: Avd. overlege Christine T. Steinsvåg	Fagansvarlig: Christine T. Steinsvåg	Godkjent av: Per Kristian Andersen	Verifisert av: 19.08.2024 - Avd. overlege Christine T. Steinsvåg, 19.08.2024 - Kvalitetskoordinator Kari - Ann Nedal
---	--	--	--

		Nye blodgivere - kriterier for at andre enn leger kan godkjenne. Blodbankene SSHF.			Side: 2 Av: 4
Dokumentplassering: II.MSK.FEL.LAB.FEL.IMTRA.FEL.2.6-1	Utarbeidet av: Avd.overlege Christine T. Steinsvåg	Fagansvarlig: Christine T. Steinsvåg	Godkjent dato: 20.08.2024	Godkjent av: Per Kristian Andersen	Revisjon: 5.00

Medisinsk serviceklinikk/Fellesdokumenter MSK/Laboratoriene fellesdokumenter/Immunologi og transfusjonsmedisin fellesdokumenter/Tapping av blodgivere

Nr.	Spørsmål	Godkjennes av lege hvis besvart:
		<ul style="list-style-type: none"> Åpenbart forbigående infeksjon (forkjølelse, influensa, omgangssyke og lignende). Sårskader, ukompliserte brudd, senebetennelser, lumbago og lignende som er leget og som ikke skal «til kontroll».
10	Føler du deg frisk og opplagt i dag?	«Nei» Unntak: Åpenbart forbigående infeksjon (forkjølelse, influensa, omgangssyke og lignende), ev. krevende livssituasjon som ikke skyldes medisinsk tilstand.
12	Venter du på medisinsk behandling eller utredning?	«Ja»
13	Har du noen gang hatt blødningstendens (vanskelig å stoppe blødning eller fått blåmerke uten at du har slått deg)?	«Ja» Unntak: <ul style="list-style-type: none"> Hyppig neseblødning uten bakenforliggende blødningsforstyrrelse (årsak «skjøre» blodkar i nesens er vanligst og OK). Angir lett for å få blåmerker, men uten at det er funnet grunn til utredning eller utredning har vært normal.
14	Har du noen gang hatt krampeanfall eller gjentatte besvimelsesanfall?	«Ja» Unntak: Feberkramper som småbarn.
15	Har du i løpet av de siste 6 måneder hatt kontakt med helsetjenesten (lege, sykehus, legevakt) for undersøkelse eller behandling for sykdom eller skade?	«Ja» Unntak: <ul style="list-style-type: none"> Åpenbart forbigående infeksjon (forkjølelse, influensa, omgangssyke og lignende). Herunder borreliose som er adekvat behandlet. Sårskader, ukompliserte brudd, senebetennelser, lumbago og lignende som er leget og som ikke skal «til kontroll». Rutinemessig helseundersøkelse uten sykdom. Abort. Fryst vekk vorter. Moderat eksem eller psoriasis (uten leddgikt), jf. Veilederen. Se også 16.1. (D07 A). Operasjon av menisk, hallux valgus hvis smertefri/ god funksjon. Kosmetisk neseoperasjon inkl. operasjon av skjev neseskillevegg (med mindre operert grunnet residiverende/ kronisk bihulebetennelse). Hørselsundersøkelse/tilpasning av høreapparat forutsatt at årsaken til hørselstapet ikke utelukker. Reseptfornyelse, dersom medikamentet kommer inn under unntakene i pkt. 16. Rutinemessig kontroll hos egen lege i forbindelse med lavt stoffskifte, jf. 16.1
16	Har du de siste 4 uker brukt medisiner (f. eks. Ibox, Paracet og faste medisiner)?	«Ja» Unntak:
16.1	Ved JA – Hvilke medisiner?	<ul style="list-style-type: none"> Paracetamol/NSAID (M01A, M02A) pga. sporadisk og åpenbart forbigående hodepine, menstruasjonsmerter eller infeksjon/betennelse (forkjølelse, omgangssyke og lignende, senebetennelser, muskel-/skjelettsmerter og skader som er leget). Nesedråper/-spray ved forkjølelse. Midler mot bakterier, virus, sopp, skabb og parasitter ved åpenbart forbigående infeksjoner. P-piller og andre prevensjonsmidler som er tillatt iht. Veilederen Hormonpreparater mot plager i overgangsalderen hos kvinner. Anfallskuperende migrenemidler, sporadisk bruk (N02C) Vitamintabletter og tran uten at mangelsykdom foreligger. Midler mot gastroøsofageal refluks/ dyspepsi (A02B), dersom brukt forebyggende og giver stort sett (alltid ved givning) er uten plager. Antihistaminer (R06), neseppray eller øyedråper mot milde allergiske luftveisplager med symptomer hovedsakelig fra øyne og/eller nese (allergisk rhinoconjunctivitt, høysnue).

		Nye blodgivere - kriterier for at andre enn leger kan godkjenne. Blodbankene SSHF.			Side: 3 Av: 4
Dokumentplassering: II.MSK.FEL.LAB.FEL.IMTRA.FEL.2.6-1	Utarbeidet av: Avd.overlege Christine T. Steinsvåg	Fagansvarlig: Christine T. Steinsvåg	Godkjent dato: 20.08.2024	Godkjent av: Per Kristian Andersen	Revisjon: 5.00

Medisinsk serviceklinikk/Fellesdokumenter MSK/Laboratoriene fellesdokumenter/Immunologi og transfusjonsmedisin fellesdokumenter/Tapping av blodgivere

Nr.	Spørsmål	Godkjennes av lege hvis besvart:
		<ul style="list-style-type: none"> Laktase pga. laktoseintoleranse (klinisk frisk). J01A A tetracykliner, J01F A01 erytromycin og D10B A01 isotretinoin mot akne/rosacea, kriterier oppfylt iht. Veilederen og Problemstillinger i forhold til blodgivere vurdert av blodbanklege. Blodbankene SSHF. H03A A thyreoideahormoner, kriterier oppfylt iht. Problemstillinger i forhold til blodgivere vurdert av blodbanklege. Blodbankene SSHF. N06A B selektive serotoninopptakshemmere, kriterier oppfylt iht. Problemstillinger i forhold til blodgivere vurdert av blodbanklege. Blodbankene SSHF. A07D A03 loperamid når brukt mot moderat turistdiaré etter karantenetid for diaréen og minst 2 uker etter siste tablett. R03 (spraybehandling) mot anstrengelsesastma og allergisk astma (f.eks. pollen, dyr) hos personer ≤ 45 år. Jf. pkt. 6. D07A lokale kortikosteroider (salver, kremer etc.), usammensatte preparater: Sporadisk bruk mot atopisk/ kontakt-/ seborisk eksem eller psoriasis. Se også 15. Sporadisk bruk av sovemedisin hvis OK iht. Problemstillinger i forhold til blodgivere vurdert av blodbanklege. Blodbankene SSHF. (N05C F, N05C H01, R06A D)
18	Har du de siste 4 uker vært syk (for eksempel feber, forkjølelse diaré eller oppkast)?	«Ja» Unntak: <ul style="list-style-type: none"> Åpenbart forbigående infeksjon (forkjølelse, omgangssyke og lignende). Sårskader, ukompliserte brudd, senebetennelse, lumbago og lignende som er leget og som ikke skal «til kontroll». Åpenbart forbigående diaréepisode som sannsynligvis skyldtes inntak av mye frukt, kaffe eller lignende. Glutensensitiv enteropati/ cøliaki, symptomfri på diett (symptomfri også siste 4 uker).
22.2 (oppfølging malaria omr.)	Ved JA – Har du hatt uforklarlige feberepisoder under oppholdet i området eller i de første 6 månedene etter du forlot området?	«Ja»
23.2 (oppfølging malaria omr.)	Ved JA – Har du hatt uforklarlige feberepisoder under oppholdet i nevnte område eller de første 6 måneder etter at du forlot området?	«Ja»
27	Har du eksem, åpne eller infiserte sår (for eksempel gnagsår, munnsår, skrubbsår, brannså, kuttskader)?	«Ja» Unntak: <ul style="list-style-type: none"> Åpenbart forbigående sår. Eksem eller psoriasis av ubetydelig grad. Acne eller rosacea vulgaris av ubetydelig grad.
29	Har du eller noen i familien hatt Creutzfeldt-Jacob sykdom eller variant CJD (kugalskap)?	«Ja»/ «Vet ikke», hvis fortsatt tvil etter samtale
30	Har du de siste 2 år hatt alvorlige infeksjonssykdommer?	«Ja»/ «Vet ikke», hvis fortsatt tvil etter samtale
30.1	Ved JA – Hvilke infeksjonssykdommer?	
31	Har du noen gang fått blodoverføring?	«Ja»/ «Vet ikke», hvis fortsatt tvil etter samtale
31.1	Ved JA – I hvilke(t) land fikk du blodoverføring?	Unntak: <ul style="list-style-type: none"> Transfusjon i gruppe A-land (iht. Veilederen) i forbindelse med keisersnitt/fødsel eller ved hysterektomi pga. godartede muskelknuter (myomer).
32	Har du noen gang hatt hiv-infeksjon, hepatitt B-infeksjon, hepatitt C-infeksjon eller syfilis, eller hatt utslag i test for noen av disse sykdommene?	«Ja»/ «Vet ikke», hvis fortsatt tvil etter samtale

		Nye blodgivere - kriterier for at andre enn leger kan godkjenne. Blodbankene SSHF.			Side: 4 Av: 4
Dokumentplassering: II.MSK.FEL.LAB FEL.IMTRA FEL.2.6-1	Utarbeidet av: Avd.overlege Christine T. Steinsvåg	Fagansvarlig: Christine T. Steinsvåg	Godkjent dato: 20.08.2024	Godkjent av: Per Kristian Andersen	Revisjon: 5.00

Medisinsk serviceklinikk/Fellesdokumenter MSK/Laboratoriene fellesdokumenter/Immunologi og transfusjonsmedisin fellesdokumenter/Tapping av blodgivere

Nr.	Spørsmål	Godkjennes av lege hvis besvart:
33	Har du noen gang hatt malaria eller annen tropesykdom?	«Ja»/ «Vet ikke», hvis fortsatt tvil etter samtale
34	Har du noen gang fått veksthormon før 1994, hornhinnetransplantat eller andre transplantater?	«Ja»
38	Har du de siste 12 måneder deltatt i medikamentforsøk?	«Ja»
40	Har du de siste 6 måneder fått akupunktur, behandling med sprøyter eller nåler?	«Ja» <u>til sprøyter</u> Unntak: <ul style="list-style-type: none"> • Vaksiner • Bedøvelse hos tannlege eller i forbindelse med skader som er leget. • Steroidinjeksjoner pga. senebetennelser og lignende som er leget. • P-sprøyte (G03A).
57	Har du eventuelle tilleggsopplysninger ?	«Ja», hvis de vurderes som medisinsk betydningsfulle
57.1	Ved JA – Tilleggsopplysninger kan oppgis her.	Unntak: <ul style="list-style-type: none"> • Heterozygot Leidenmutasjon, men aldri hatt blodpropp. Husk å sperre for aferesegivning.

B. Det er utslag i smittetest

C. Det er positiv erythrocyttantistoffscreening

D. Det er patologisk prøvesvar i medisinsk biokjemisk analyse som skal følges opp av lege iht. [Håndtering av patologiske prøvesvar, hemoglobin under "tappegrensen" og ferritinresultater hos blodgivere, Blodbankene SSHF.](#)

E. Det er avvikende puls eller blodtrykk.

Plausibel idrettspuls ned til 44/min. hos menn kan godkjennes av andre enn lege.

F. Det foreligger andre opplysninger som gjør at medisinsk kompetanse vurderes som nødvendig (for eksempel opplysninger om sykehusinnleggelse eller sykdommer som ligger mer enn 6 md. tilbake i tid), eller den som skal godkjenne er i tvil.

Sykehusinnleggelse pga. blindtarmbetennelse, hemorroider, mindre skader eller andre åpenbart forbigående tilstander, som ligger mer enn 6 md. tilbake i tid, kan godkjennes av andre enn lege.

Vedlegg:

Kryssreferanser:

[II.MSK.FEL.LAB
FEL.IMTRA FEL.2-1](#)

[II.MSK.FEL.LAB
FEL.IMTRA FEL.2.3-](#)

[2](#)

[II.MSK.FEL.LAB
FEL.IMTRA FEL.2.3-](#)

[3](#)

[Håndtering av patologiske prøvesvar, hemoglobin under "tappegrensen" og ferritinresultater hos blodgivere, Blodbankene SSHF](#)

[Blodbankenes elektroniske spørreskjema for blodgivere. Blodbankene SSHF.](#)

[Problemstillinger i forhold til blodgivere vurdert av blodbanklege. Blodbankene SSHF.](#)

Eksterne referanser: